

TIEDOTE
15.6.2022

Suomalaisten luottamus uutisiin suurempaa kuin koskaan

Suomessa uutisiin luottavien osuus jatkoi kasvuaan, vaikka useimmissa muissa maissa luottamus uutisiin oli laskussa, selviää Oxfordin yliopiston Reuters-instituutin Digital News Report 2022 -kyselytutkimuksesta. Uutisiin luottavien määrä nousi ennätyskorkealle.

Suomalaisista 75 prosenttia kertoo luottavansa itse seuraamiinsa uutisiin. Määrä on noussut edellisvuodesta kahdella prosenttiyksiköllä. Useimpiin uutisiin luottavien suomalaisten osuus kasvoi 69 prosenttiin, mikä on neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin viime vuonna. Suomessa uutisiin luottavien osuus nousi korkeammalle kuin minään edellisenä vuotena. ”Suomalaisten melko suureen luottamukseen uutisia kohtaan on useita mahdollisia selityksiä. Yleinen luottamuksen kulttuuri on Suomessa keskimääräistä vahvempi. Suomessa on myös toimittajakunnan suhteellisen vahva ammatillinen kulttuuri. Myös uutismedioiden poliittinen sitoutumattomuus voi vaikuttaa asiaan”, Suomen maaraportista vastannut Tampereen yliopiston tutkija **Esa Reunanen** kertoo.

Suomessa uutisiin luotetaan yhä eniten kaikista vertailun maista, ja ero useimpiin muihin maihin on kasvanut viimeisen kahden vuoden aikana. Muissa maissa luottamus lähti taas laskuun viime vuoden poikkeuksellisen nousun jälkeen. ”Vaikuttaisi siltä, että uutisten kiinnostavuudella ja uutisten välttelyllä voisi olla yhteys luottamukseen. Niissä maissa, joissa luottamus uutisiin on laskussa, uutisia vältellään enemmän ja kiinnostus uutisiin on hiipumassa”, Media-alan tutkimussäätiön johtaja **Noora Alanne** pohtii.

Suomalaisille on ollut ominaista se, että valtavirran käsityksiä ja valtavirran uutismediaa kyseenalaistavien joukko on ollut varsin pieni. ”Voi olla, että jos polarisoituvat keskustelut saavat ihmiset valitsemaan tiukemmin puolensa, Suomen kaltaisessa yhteiskunnassa kannoistaan epävarmat todennäköisemmin siirtyvät luottavan enemmistön kuin epäilevän vähemmistön joukkoon”, Reunanen pohtii. ”Tämä voi olla yksi selitys sille, että Suomessa luottamus uutismediaan näyttää edelleen vahvistuvan.”

Yhteiskunnan ja mediakentän poliittinen jakautuneisuus näkyy tyypillisesti siinä, että itse seurattuihin uutisiin luotetaan huomattavasti enemmän kuin uutisiin yleensä. Tämä ero kasvoi Suomessakin aiemmin, minkä saattoi tulkita muutokseksi kohti arvoperustoiltaan eriytyneempää yhteiskuntaa ja mediakenttää, mutta vuoden 2020 jälkeen ero on kaventunut. Tämä voi liittyä koronaan mahdollisesti aiheuttamaan kansalaisten yksituumaisuuden kasvuun.

Suomalaisten keskuudessa luottamus uutisiin vaihtelee selvästi sukupuolen, iän, koulutuksen, tulotason ja poliittisen asennoitumisen suhteen. Naiset luottavat uutisiin hieman miehiä yleisemmin (73 % vs. 64 %), kun taas nuorten keskuudessa uutisiin luottavien osuus on pienempi kuin vanhempien keskuudessa (18–34-vuotiaat: 61 % vs. 35 vuotta täyttäneet: 71 %). Hyvätuloiset ja korkeasti koulutetut luottavat uutisiin pienituloisia ja heikosti koulutettuja yleisemmin. Poliittisesti hyvin oikeistolaisesti asennoituvilla (52 %) luottamus uutisiin taas on vähäisempää kuin itsensä keskustaan (72 %) tai hyvin vasemmalle (67 %) asemoivilla.

Suomen maaraportissa tutkimustuloksia kommentoivat tänä vuonna PodMe-palvelun Suomen maajohtaja **Henna Helske**, HS Vision toimittaja **Elina Lappalainen**, E2 Tutkimuksen tutkimusjohtaja **Mari K. Niemi**, Journalisti-lehden päätoimittaja **Maria Pettersson** sekä Yle Kioskin vastaava tuottaja **Ville Seuri**.

Reuters-instituutin Digital News Report -tutkimus vertaa uutisten käyttöä 46 maassa. Tiedot perustuvat kyselyyn, johon kussakin maassa osallistuu noin 2 000 vastaajaa. Tutkimus tehdään vuosittain, ja Suomi on ollut mukana vuodesta 2014. Media-alan tutkimussäätiö rahoittaa raporttia.

Lisätietoja

Noora Alanne, johtaja, Media-alan tutkimussäätiö
p. 050 442 1507, noora.alanne@mediaalansaatio.fi

Esa Reunanen, tutkija, Tampereen yliopiston Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus (COMET)
p. 050 318 5943, esa.reunanen@tuni.fi

<https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/tutkimukset/reuters/>